

**Ministerie van Buitenlandse Zaken
T.a.v. Dhr. Drs. C.C.J. Veldkamp
Minister van Buitenlandse Zaken
Postbus 20061
2500 EB Den Haag**

Dubbelstad Eurode

Herzogenrath/Kerkrade, 14 mei 2025

Geachte heer Veldkamp,

“Eurode is grenzeloos goed!”, met dit motto staan wij, Kerkrade en Herzogenrath, al bijna 30 jaar voor een succesvolle samenwerking over de landsgrenzen heen. Als Europese dubbelstad streven wij ernaar om op sociaal en politiek vlak netwerken te creëren ten behoeve van onze burgers en daarmee ook voor een gemeenschappelijk Europa.

Waar staat “Eurode” voor ?

Wat doen we al op het gebied van Euregionale samenwerking?

Het Openbaar Lichaam Eurode is een publiek orgaan dat de aanjager, de verbinder vormt voor grensoverstijgende samenwerking tussen Kerkrade en Herzogenrath op alle beleidsvelden, waaronder:

- Economie en arbeidsmarkt;
- Energie en mobiliteit;
- Onderwijs;
- Cultuur en toerisme, vrije tijd, sport;
- Veiligheid

In het kader van de grensoverstijgende samenwerking tussen de steden Herzogenrath en Kerkrade zijn de afgelopen jaren talloze kleine en grote projecten gerealiseerd. Zo werd in het Eurode Business Center het eerste “GrensInfoPunt” opgericht als aanspreekpunt voor grensgangers inzake grensoverstijgend woon-werkverkeer. Bovendien werd het “Servicepunt Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling” (SGA) opgericht, tegenwoordig kortweg “Grensarbeid” genoemd.

Bij het Openbaar Lichaam Eurode vindt bestuurlijke afstemming plaats via het Dagelijks Bestuur (DB) Eurode. De medewerkers van het Openbaar Lichaam Eurode behandelen (subsidie)aanvragen, brengen vakambtenaren van Kerkrade en Herzogenrath met elkaar in verbinding en ondersteunen daar waar mogelijk en gewenst. Bovendien worden er al veel initiatieven ontplooid tussen de vakambtenaren onderling op het gebied van bovengenoemde beleidsvelden (bijvoorbeeld samenwerking tussen de afdeling communicatie en *Pressestelle*, toerisme).

Daarnaast werken de gemeenten Kerkrade en Herzogenrath al heel nauw samen op het gebied van energietransitie. Zo bestaat er samenwerking in de vorm van uitwisseling van kennis (o.a. frequente *Wissensaustausch Energie*) maar ook bij grensoverstijgende projecten.

Waar lopen we als Eurode tegenaan?

Hoewel de fysieke grens verdwenen is, blijft de papieren grens obstakels creëren in de samenwerking, zoals verschillen in wetgeving en bevoegdheden. Nationale rechtssystemen zijn óf niet op elkaar afgestemd óf verbieden simpelweg samenwerking of informatie-uitwisseling.

Beide Eurode gemeenten proberen daarom voortdurend, vanuit een zekere mate van “pragmatisme” én door middel van doorvoering van experimenten in de grensregio, nationale wetgeving “doelgericht te interpreteren”. Binnen de aanvraag van “experimenteerstatus” heeft het DB Eurode twee specifieke beleidsthema’s geprioriteerd (bijlage 1):

- grensoverstijgende samenwerking rondom openbare orde en veiligheid/handhaving;
- het faciliteren van een tweetalige, binationale kinderopvang.

De handhavers werken al samen tijdens evenementen aan beide zijden van de grens en voeren regelmatig gezamenlijke controles uit. Hun toezichhoudende rol is dus zonder problemen uitvoerbaar op elkaars grondgebied. Het zou dan ook niet meer dan logisch moeten zijn dat een BOA uit Kerkrade zijn collega in Herzogenrath kan bijstaan en boetes kan uitschrijven, en vice versa.

Evenzo zou een pedagogisch medewerker van een kinderopvang zowel in Kerkrade als in Herzogenrath moeten kunnen werken zonder administratieve obstakels, zoals de erkenning van diploma's of het accepteren van een Verklaring Omtrent Gedrag.

En ondanks het feit dat we rondom energietransitie op ambtelijk niveau heel goed samenwerken, ondervinden we ook bij deze thema's hinderlijke grenzen. Grensoverstijgend werken we moment aan de volgende projecten (bijlage 2):

- Aansluiting van de Abdij Rolduc op het elektriciteitsnetwerk van Herzogenrath;
- Aansluiting op warmtenet van Saint Gobain-Herzogenrath voor woningen in Landgraaf, Kerkrade en Herzogenrath.

De stroomuitwisseling maar zeker ook de ontwikkeling van een grensoverstijgend warmtenet bevinden zich nog in de onderzoeksfase. Ook is het zeer aannemelijk dat we gaandeweg het proces nog tegen meerdere 'grensproblemen' zullen aanlopen. Juist energietransitie zou geen grenzen mogen kennen!

„Nur wer die Vergangenheit kennt, kann die Gegenwart verstehen und die Zukunft gestalten“ (August Bebel)

Als dubbelstad Eurode positioneren wij ons uitdrukkelijk voor de toekomst. Een terugblik op het verleden maakt duidelijk waarom wij zo ambitieus optreden voor onze regio:

Een stukje geschiedenis

700 Jaar lang vormden Herzogenrath en Kerkrade een eenheid met het Land van 's-Hertogenrade of kortweg Land van Rode, dat zich kenmerkte door een gemeenschappelijke taal, familiale, vriendschappelijke en zakenrelaties. Pas op het Congres van Wenen in 1815 werd het Land van Rode verdeeld in Kerkrade (Nederlands koninkrijk) en Herzogenrath (Pruisen). De grens werd echter pas tastbaar en zichtbaar tijdens de twee wereldoorlogen. Onder invloed van de nationale richtlijnen uit Den Haag en Bonn/Berlijn ontwikkelden de steden zich separaat van elkaar. Naarmate de Europese gedachte zich steeds meer ontwikkelde, gebruikten de twee gemeentes dit voor hun samenwerking. Al in juli 1991 werd een intentieverklaring ondertekend om hun samenwerking verder te intensiveren, wat vervolgens leidde tot de oprichting van het Openbaar Lichaam Eurode in 1998 op basis van het Verdrag van Anholt.

Met dit grensoverstijgende Openbaar Lichaam werd waarschijnlijk de eerste binationale lokale overheid in Europa opgericht. Tegenwoordig vormen Kerkrade en Herzogenrath samen "Eurode", een Europese dubbelstad met bijna 100.000 inwoners. In de regio is dit een inwoneraantal waarmee de nadelen van de grensligging kunnen worden omgezet in voordelen via gezamenlijke projecten op economisch, cultureel en sociaal gebied.

Wat is onze intentie?

Het doel van de samenwerking tussen Kerkrade en Herzogenrath is het creëren van een omgeving waarin grenzen geen negatieve rol meer spelen voor de inwoners van Eurode. Een omgeving waarin wonen, werken, studeren en recreëren vanzelfsprekend zijn en niet worden belemmerd door een landsgrens. Achtergrond is dat beperkende nationale wetgeving dan niet op de voorgrond staat, maar bij wijze van proef samenwerking tussen Herzogenrath en Kerkrade centraal staat. Ruimte dus om lokaal te mogen afwijken. Onder de noemer Eurode kunnen we dan effectief inspelen op beleid dat grensoverstijgende samenwerking bemoeilijkt.

Het concept van een Europese dubbelstad moet dan ook in dit licht worden begrepen. Eurode ondersteunt dus ook van harte de eis van talrijke Euregio's om meer creatieve vrijheid te krijgen bij de uitvoering van hun grensoverstijgende doelstellingen. De naam Eurode is dan ook een bewuste keuze geweest. De naam bestaat uit de lettergrepen "Eu" voor Europa en "rode" voor het historische gemeenschappelijke "Land van Rode".

Onder de noemer "Europese dubbelstad" kunnen wij ons niet alleen lokaal profileren als Eurode. Wij zijn als Europese dubbelstad ook representatief voor de gehele Euregio. Wij maken onder andere deel uit van de Stadsregio Parkstad Limburg, de Städteregion Aachen, de AG-Charlemagne¹ en de Euregio Maas-Rijn (EMR)². *"Europees denken, regionaal handelen en lokaal actief zijn"* is dan ook niet voor niets de slogan die Eurode met trots naar buiten toe uitdraagt.

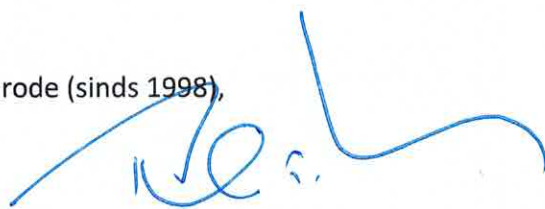
Wij vragen u daarom vriendelijk onze grensregio en Eurode bij onze grensoverstijgende inspanningen te ondersteunen.

Met vriendelijke groet,

De voorzitters van het Openbaar Lichaam Eurode (sinds 1998),

Dr. Petra Dassen-Housen
Burgemeester van Kerkrade

Dr. Benjamin Fadavian
Burgemeester van Herzogenrath

¹AG-Charlemagne: samenwerkingsverband tussen de Euregio Maas-Rijn, Stadsregio Parkstad Limburg, de StädteRegion Aachen, Oost-België, Stadt Aachen, gemeente Heerlen, gemeente Vaals

² In dit kader verwijzen wij tevens naar het *Beleidskader 2024-2027 Provincie midden in de samenleving* van de Provincie Limburg en de *Integrale versterkingsagenda grensoverschrijdende criminaliteit Limburg* namens de Regioburgemeester van de Eenheid Limburg, mr. W.A.G. Hillenaar.

De volgende adressanten hebben deze brief ook ontvangen:

Minister für Bundes- und Europaangelegenheiten, Internationales sowie Medien und Chef der Staatskanzlei, Herr Nathanael Liminski

Ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ), Herr C.C.J. Veldkamp

Ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV), Herr D.M. van Weel

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW), Herr E.E.W. Bruins

Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG), Frau S.Th.M. Hermans

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), Herr Y.J. van Hijum

EU Commissioner for Energy and Housing, Herr Dan Jorgensen

EU Comission Executive Vice-President Cohesion and Reforms, Herr Raffaele Fitto

Directorate-General for Regional and Urban Policy (DG REGIO), Herr Themis Christophidou

European Committee of the Regions, Frau Kata Tüttö

Provincie Limburg, *T.a.v. Commissaris van de Koning E.G.M. (Emile) Roemer*

Provincie Gelderland, *T.a.v. Commissaris van de Koning Prof. dr. D.H.J. (Daniël) Wigboldus*

Provincie Overijssel, *T.a.v. Commissaris van de Koning ir. A.P. (Andries) Heidema*

Bezirksregierung Münster, Andreas Bothe

Bezirksregierung Düsseldorf, Thomas Schürmann

Bezirksregierung Köln, Dr. Thomas Wilk

Ter kennisgeving:

EGTS/EVTZ Euregio Maas-Rijn, *T.a.v. Michael Dejozé*

Provincie Limburg, *T.a.v. Gedeputeerde Elianne Demollin-Schneiders*

Städteregion Aachen, Dr. Tim Grüttemeier

Arbeitsgemeinschaft Europäischer Grenzregionen (AGEG), Martín Guillermo Ramírez

Consulaat-Generaal van het Koninkrijk der Nederlanden, Gilles de Valk